

STOCKHOLMS BRUKARFÖRENING

för hjälp at
NARKOTIKABEROENDE
och dom som har eller vill ha
METADON
eller
BUPRENORPHINE

verksamhetsberättelse

04-05

Stockholm 24 maj 2005

Stockholms Brukarförening har nu existerat i drygt två år. Under denna relativt korta tid har trots uteblivna ekonomiska anslag en enorm utveckling ägt rum. Förväntningarna på vår förening är mycket stora. Stockholms Brukarförening har idag ca: 900 medlemmar. Ca hundra av våra föräldrar och anhöriga har också anslutit sig. De säger att de tidigare inte mött förståelse någonstans i samhället – varken hos någon av de andra så kallade klient/brukarorganisationerna som finns eller av myndigheter eller av vården.

Under det sista året har vi som är aktiva utvecklats mot en allt högre grad av klarsyn. De nedvärderande attityderna till oss som är beroende av opiater (oavsett diagnos) och konsekvenserna av dessa attityder i form av repression och godtycke framstår idag för oss som anmärkningsvärda och tragiska. Är det inte tragiskt att människor i dagens Sverige måste strida för rätten till individuellt anpassad sjukvårdsbehandling, eller för rätten att få ha ett ord med i laget i utformningen av den egna behandlingen? Är det inte alarmerande att vi måste organisera oss och kämpa för att sätta kraft bakom vårt krav att narkomanvården måste utformas enligt samma etiska principer som den övriga sjukvården. Är det inte irrationellt och mot allt vad vetenskap och beprövad erfarenhet heter att vi ständigt skall behöva hamna i ideologiskt färgade konflikter då vi hävdar att Metadon- och Subutex är effektiva läkemedel och att alla som behöver och önskar få dessa preparat legalt bör få dem? Är det inte att betrakta som en katastrof att den förda svenska narkotikapolitiken och narkomanvården är utformade så att en frivilligorganisation måste till för att stödja och uppmuntra människor som drabbats?

Vi lägger allt för ofta viktiga beslut om oss själva, vårt fortsatta liv eller vår död i andras händer och det gör oss maktlösa! Våra medlemmar ställer kravet att själva få fatta dessa livsavgörande beslut som ofta rör utskrivning ur program, boende eller annat. Vi kräver inflytande över våra liv. Vi anser att man från sjukvårdens sida måste ta det stora ansvar som det innebär att ge beroendeskapande substanser till utsatta människor, men vi har gång på gång på gång erfarit hur man alltför lättvindigt dragit in förskrivningen och/eller vidtagit godtyckliga repressiva åtgärder mot dem. Oftast drabbar det våra kamrater med särskilda svårigheter.

Föreningens grundidé är att kamrater som utan större problem kunnat anpassa sig till programmets krav visar solidaritet med dem som har det besvärligare. Det är vår ambition att på ett konstruktivt sätt och genom brukandet av demokratiska medel söka bidra till att substitutionsprogrammen utformas så att de blir en väg och en hjälp till en tillvaro där vi får ta ansvar för våra egna liv.

Hittills har vi sett att de personer och intressen som kommit till uttryck i frågor som berör vårt liv saknar egen erfarenhet av det som de uttalar sig om. Dessa organisationer eller självutnämnda experter har inte vårt mandat att uttala sig i våra frågor. Många klient/brukarorganisationer uttalar sig ständigt för brukarnas bästa men har aldrig frågat oss vad vi anser. Vi vet att SBF kommer bli en viktig röst i framtidens svenska narkotikadebatt. Organisationer som Scientologkyrkan, RNS, SIMON, HNN, FMN samt KRIS har nu inlett en kraftfull lobbyverksamhet för att framtvunga ett förbud mot substitutionsbehandlingen (subutex, Suboxone, metadon etc). Framstående företrädare för dessa organisationer är flitiga föredragshållare. I föredragen driver de bland annat en tes om att vi nu bara bytt och har skaffat oss en ny "kran" alltså staten. Enligt en annan oförsämdhet skulle vi vara för lata för att stjäla, sälja droger eller för att prostituera oss och därför skulle vi ha valt en lättare väg. För att stå emot dessa krafter måste vi bli bättre på att organisera oss. Bästa medlemmar tänk på detta, organisera er lokalt i brukarråd, skriv fler fallbeskrivningar artiklar insändare med mera.

Initialt var det vår ambition att i stort sett uteslutande organisera människor med ett opiatberoende, men i verkligheten är det så att många av oss använder flera droger tillsammans så den snäva inriktningen på opiatberoende blev svår att upprätthålla. Därför är vi idag en förening för människor med narkotikaberoende. Metadon och Buprenorphine är effektiva läkemedel men de former under vilka de administreras tillhör enligt vårt förmenande en förfluten tid då behandlingen med dessa läkemedel betraktades med oblidiga ögon av i stort sett hela behandlingsetablissemangen. Vi anser att Subutex och Metadon skall ges till de som anser sig behöva detta stöd. Under arbetes gång har vi noterat att människor sällan får hjälp då nöden är som störst. De flesta myndigheter, kliniker och organisationer villkorar sina hjälpinsatser. För att få behandling överhuvudtaget måste man kanske vara opåverkad av vissa droger medan andra tolereras. Ibland krävs det att man ej uppvisar symtom på det beroende som man söker hjälp för. Vi vill inte resa murar mot våra medlemmar de skall kunna känna trygga då de ringer till eller besöker föreningen oavsett sinnessillstånd eller skick.

Medlemssupport:

- Vi har bistått medlemmar i svåra situationer med anmälningar och överklaganden vid felbehandling och då de blivit utskrivna från program och behandlingar. Vi får inte så ofta rätt men det är minst lika viktigt att offentliggöra avarterna. Här har vi ett bra samarbete med patientnämnden i Stockholm.
- Vi lotsar medlemmar rätt som behövt avgiftning och i samband därmed måste ha socialtjänstens medverkan.
- Vi har fungerat som personligt stöd åt medlemmar i deras kontakter med sjukvård, socialtjänst, rättsvårdande myndigheter och liknande. Vi har deltagit i åtskilliga samtal med läkare, behandlingshemspersonal, kontaktmän på beroendekliniker samt hjälpt medlemmar som behöver någonstans att bo.
- Då människor begärt substitutionsbehandling eller efterfrågat annan form av rehabilitering har vi hjälpt till med ansökningar och andra kontakter som behövts.
- Vi har hjälpt medlemmar som befunnit sig på LVM eller som avtjänat fängelsestraff med kontakter så att substitutionsbehandling kunnat påbörjas så snart de försatts på fri fot.
- Vi har hjälpt enskilda medlemmar, socialsekreterare, anhöriga, media samt många andra med information. Frågorna har gällt allt från hur man går tillväga för att söka behandling, preparatens egenskaper och funktionssätt, vår syn på rena sprutor samt annan matnyttig information.
- **NARKO:** Vi har påbörjat arbetet med **NARKO** (ombudsman för narkotikafrågor). Det finns redan ombudsmän för flera olika utsatta grupper men ingen av dessa tar upp frågor som rör oss. Exempel på dessa ombudsmän är **HOMO** (homosexuella), **DO** (etisk diskriminering), **HO** (handikappsombudsmannen) med flera. Det finns ett stort behov för **NARKO**. Allt för många blir idag diskriminerade och stigmatiserade (socialt brännmärkta) av samhället endast för att de är beroende av vissa specifika preparat.
- **Kvalitetsråd:** Vid Stockholms Beroendecentrum samt vid Maria Beroendecentrum har kvalitetsråd skapats. Råden diskuterar frågor av övergripande generell karaktär som rör narkomanvård och regelverket kring Metadon och Buprenorphine samt frågor som rör samverkan mellan olika myndigheter (socialtjänst, arbetsförmedling, försäkringskassa, studievägledning).
- **Brukarråd:** Vi arbetar vidare med att organisera brukarråd på de kliniker vi tillhör. Vid varje klinik bör det finnas medlemmar som ska fungera som Brukarföreningens ombudsmän. Gruppen ska vara ett stöd åt de medlemmar som hamnat i eller närmar sig återfall. Rådet ska kunna diskutera och lösa lokala problem. För mer info ring kontoret 08-311490.
- **Anhöriggrupp/ Anhörigstöd:** Det finns ett stort uppdämt behov av att föräldrar och andra anhöriga till människor med beroendeproblem kan mötas. Anhöriggruppens ordförande heter Gunnel Ajneling, sekreterare heter Marja Peura. Ge varandra värme och stöd. Tipsa era anhöriga. Anhörigföreningen är en prioriterad fråga, vi behöver våra anhörigas stöd i kampen intoleransen.
- **Övervakningsuppdrag:** Samarbete finns med Frivården vid Hornstull och Fridhemsplan. Vi är ett antal styrelsemedlemmar som åtar oss övervakningsuppdrag
- **Lönebidragsanställningar:** Vi föreställer oss att mycket av det arbete som bedrivs på vårt kansli eller i föreningens hägn i framtiden då ekonomin tillåter ska utformas som lönebidragsanställningar. Vidare räknar vi med att kunna erbjuda möjligheter till olika former av arbetsträning. Föreningen skulle på så sätt kunna bli en rehabiliterande station på vägen ut i arbetslivet.
- **Invandrarfrågor:** Ett område som ligger oss varmt om hjärtat är invandrares problem då de hamnat i beroende. Här råder kulturella skillnader i synen på droger och man har svårigheter inte minst av språklig art att orientera sig bland svenska myndigheter, institutioner och sjukvårdsinrättningar. Vi söker aktivt efter en kamrat med invandrabakgrund som kan arbeta med dessa specifika frågor. Till exempel ta kontakt med invandrarorganisationer. Vi har träffat och diskuterat invandrarfrågor med företrädare för muslimska församlingar i Stockholm. Känner du någon? Be personen ringa 08-311490.

- **Intern informationsverksamhet, demokratifrågor inom föreningen**: Det är medlemmarnas upplevelser och ståndpunkter som skall finna en kommunikationskanal via föreningskansliet. På kansliet analyserar vi noggrant medlemmarnas synpunkter på alla områden. Vi arbetar vidare med vårt principdokument som anger föreningens huvudinriktning och prioriteringar, och hoppas vara färdiga med det innan årets slut. Samtliga medlemmar bör via fallbeskrivningar eller på annat sätt yttra sig om problem som finns inom bland annat vården.
- **Extern informationsverksamhet**: Vi har lyckats mycket väl med att få ut vårt budskap i media. Vi har under 2004-05 talat med journalister och andra opinionsbildare så gott som varje vecka och har blivit intervjuade i nyhetsprogram på TV(8 ggr) i radio (3ggr) samt via debattartiklar, insändare och intervjuer ett tiotal ggr. Vi har deltagit i två debatter, bland annat på MOB mässan i Västerås. Vi fortsätter enträget att införa allmänheten och de ansvariga för narkomanvård och narkotikapolitik vara brukarrösten genom att även fortsättningsvis delta i den offentliga debatten. För att hålla intresset uppe för vårt perspektiv på narkotikafrågorna lägger vi ned mycket arbete på att uttrycka oss väl i skrift i form av artiklar och insändare.
- **Brukarföreningens funktion som remissinstans**: Svenska Brukarföreningen har under det senaste året ombetts avge remissvar i frågor om beroendevård och narkotikafrågor. Remissyttrandet har begärts av Socialdepartementet angående sprutbyte och LVM och av Socialstyrelsen angående nya riktlinjer för läkemedelsassisterad behandling, samt från läkemedelsverket om fri forskningsrätt på läkemedel för opiatberoende.
- **Brukarföreningens narkotikapolitiska pressarkiv**: Vi har påbörjat ett arbete med ett arkiv! Det ska innehålla allmän information om behandling med läkemedel, om Hepatit C och HIV samt artiklar och forskning om narkotika och narkotikapolitiken.

Några avslutande ord:

"Vårt hjärta finns framförallt hos de mest utsatta av våra medlemmar. Det är människor som har svårigheter med att klara av ambitiösa öppenvårdsprogram och som därför riskerar att hamna mellan de glest placerade stolarna som den nedbantade beroendevården idag erbjuder oss narkomaner. Kanske kan vi alla äntligen få komma till uttryck med våra livserfarenheter genom Svenska Brukarföreningen, och förhoppningsvis kan därmed en fruktbar dialog med vårdgivare, myndigheter, verk, organisationer och med resten av samhället komma igång."

Glöm inte att vårt arbete är långsiktigt, det finns inte några snabba lösningar!
Kräv att samhället måste skilja på prevention, narkomanvård och kamp mot brottsligheten.

För styrelsens Stockholm 24 maj 2005:

Berne Stålenkrantz - Ordförande Stockholms Brukarförening.
Björn Hjerdin - Ordförande i Stockholms Brukarförenings Verkställande utskottet.

Berne Stålenkrantz

Björn Hjerdin

Värme & Solidaritet

